

Giorgio Armani užkariavo mados pasaulį. Ilgainiui jis paskyrė savo gyvenimą darbui ir tapo pokalbių bei paskalų objektu; jo profesiją nulėmė sprendimai, padiktuoti būtinybės, o dar dažniau atsitiktinumo.

Giorgio Armani gimė praėjus šešiolikai mėnesių po mažosios sesutės Silvanos mirties. Laikrodis rodė 7.20, buvo 1934-ųjų liepos 11 dienos rytas. Armani šeima gyveno Kolombo gatvėje Pjačencoje, aikštėje, garsioje savo fašistine motinos vilkės skulptūra. Tie metai žymėjo Benito Musolini diktatūros viršūnę. Kitamet Italija įsiveržė į Etiopiją ir parengė dirvą Italijos sąjungai su nacistine Vokietija Antrajame pasauliniame kare.

Vėžys su kylančiu Liūtu (jam gimstant buvo jaunatis), Giorgio dalijosi vietą po saule su vyresniu broliu Sergio ir jaunesne seserimi Rozana, vienas gimęs 1929-ųjų birželio 29 dieną, kita – 1939-ųjų birželio 27 dieną. Jis galėjo nemažai papasakoti apie jų santykius: kokie artimi jie buvo ir kokie tuo pat metu nepriklausomi. Amžiaus skirtumas reiškė, kad jų draugai buvo skirtingi, tačiau ir drauge jie praleido nemažai laimingų valandų. Visada jausdami didžiulę pagarbą individualumui ir asmeninei erdvei, jie tuo pat metu puoselėjo ir išlaikė stiprius tarpusavio ryšius.

Jų tėvas Ugo Armani (mirė 1962-aisiais) buvo valstybės tarnautojas, dirbęs fašistinės federacijos valdžiai. Tėvas su savo broliu žaidė futbolą dviejose vietinėse futbolo komandose: Ederos (*Aivi*), o vėliau Pjačencos. Giorgio mama, Maria Raimondi, buvo namų šeimininkė – tokia pat atleistiška kaip jos vyras ir aktyviai dalyvaujanti socialiniame gyvenime. Ji padėdavo organizuoti vasaros stovyklas miesto vaikams, rūpindavosi ir užklystančiais gatvės vaikais. „Ji juos nušveisdavo ir nuprausdavo, nes jie akivaizdžiai buvo iš vargingų šeimų“, – prisiminė Rozana, tuo metu buvusi dar labai maža.

Abu tėvai mėgo teatrą. Tiesą sakant, jie ir susipažino scenoje, vaidindami mėgėjų teatro trupėje Pjačencoje. Teatras buvo dažna šeimos pokalbių tema. Giorgio senelis iš tėvo pusės – Lodovico (kad ir kaip būtų keista, senelis iš motinos pusės, baldininkas, vadinosi taip pat) kūrė devyniolikto amžiaus stiliaus perukus miesto teatrui. Jis mėgo pasiimti vaikus į užkulsius, todėl Giorgio negalėjo neužburti teatro atmosfera ir spalvos. „Pamenu, kaip eidavau į Pjačencos teatrą, visų gerbiamą seną municipalinį teatrą, panašų į *La Scala*, tik mažesnę. Buvau ne vyresnis nei septynerių ar aštuonerių ir mėgdavau ten leisti laiką. Man patiko scenos kvapas.“

Tačiau Armani taip pat prisiminė savo pasibaisėjimą bjauriais senelio sukurtais perukais ir akį rėžiančiu jų dirbtinumu. Anksti pasireiškęs estetinis jautrumas pranašauja meninį procesą, kurį jis vėliau pasirinks ieškodamas savo stiliaus. Jo legendinė ištikimybė realybei, tam, kaip žmonės iš tiesų gyvena, sudaro tokią didelę dalį jo kuriamos mados, greičiausiai ji nulemta kaip tik to pasibjaurėjimo melu ir išsigalvojimais. Tiesą sakant, Giorgio Armani kūrė kai ką atimdamas, pašalindamas, tobu-

lindamas. Kartą jis net pareiškė, kad pagrindiniai jo įkvėpimo šaltiniai buvo dalykai, kurių jis nemėgo, nes stengdamasis juos pataisyti jis atrado savo pusiausvyrą. Bet visa tai tebeglūdėjo paslaptingoje ateityje. Vaikystėje nebuvo vietos tokioms detalėms. „Mums rūpėjo tik keletas pagrindinių dalykų: gauti pakankamai pavalgyti, rasti nebrangių vadovėlių ir patekti į kiną sekmadienį. Nedaug tegalėjome sau leisti.“

Vaikystėje filmai buvo svarbus atitrūkimo nuo realybės šaltinis. Kai Armani buvo mažas, jie atverdavo jam pasaulį, į kurį jis mėgdavo pabėgti, jie taip pat ir mokydavo, ir jų pamokos yra jo profesionalaus grimo pagrindas. „Aš dar prisimenu, – sako Armani, – koks jaudulys apimdavo, kai ryte pasirodydavo skelbimas; galbūt šią popietę mes nueisim į kiną.“

Pirmasis filmas, kurį jis prisimena matęs, yra *Geležinė karūna*, sukurta režisieriaus Alessandro Blasetti, „savotiška pacifistinė fantazija“, 1941-ųjų Venecijos filmų festivalyje pelnusi geriausio filmo apdovanojimą. „Tai buvo nuostabu, viskas nufilmuota *Cinecitta* kino studijoje, net ir „liūtų slėnis“, o nepakartojamasis aktorius Gino Cervi vaidino žiaurųjį tironą Sedemondą. Mane sužavėjo šviesų įvairovė, prabangiausios scenos ir, žinoma, tos gražios moterys: Elisa Cegani ir Luisa Ferida. Aš buvau aštuonerių metų, ir tai man padarė tokį gilų įspūdį, kad aš sapnuodavau šį filmą naktimis.“

Tarp filmų, kuriuos jis prisimena, yra ir vokiečių kino juosta *Barono Miunhauzeno nuotykių*, jo pirmasis spalvotas filmas. „Man pavyko pažiūrėti tik pusę. Buvo karo pabaiga, ir mes buvom evakuoti į mažą San Nikolo miestelį, maždaug dvidešimt mylių nuo Pjačencos. Vieną sekmadienį mums pavyko patekti į kino teatrą, o ten rodė šį filmą. Man jis labai patiko, tačiau

staiga ėmė kaukti oro sirena, ir su filmu teko atsisveikinti. Mes visu greičiu skuodėme į slėptuves.“

Karui pasibaigus pradėti rodyti amerikietiški filmai. Armani, vienuolikos metų berniukas, atrado kaubojus, tik jie jo nesudomino, kaip ir miuziklai. „Manęs netraukė nė itališkasis neorealizmas, jis buvo monotoniškas ir slegiantis. Jis siūlė tą pačią griuvėsių ir žvirgždo realybę, kurią aš ir taip mačiau diena po dienos. Tik daug vėliau supratau tų filmų svarbą ir naujovišką stiprybę; jie taip skyrėsi nuo visko, kas tuo metu buvo rodoma ekrane.“ Vis dėlto režisieriaus Vittorio De Sicos filmas *Dviračio vagys* prikaustė jo dėmesį: „Kai tas mažas berniukas, kurį vaidino Enzo Stajola, paprašo tėvo nupirkti ledų arba kai jis suspaudžia tėvui ranką vidury minios, kuri susirenka aplinkui, kai jis pavagia dviratį, man tiesiog širdis plyšta.“

Dėl savo strateginės padėties Pjačenca buvo vienas iš pagrindinių Sąjungininkų oro atakų taikinių Antrojo pasaulinio karo metais. Pirmosios bombos nukrito ant *Piazza Duomo* (Katedros aikštės), Čiaponio, Rugsėjo 20-osios, Šv. Antano ir Sopramuro gatvių: Pjačencos istorinis centras buvo sunaikintas. Kita oro ataka sugriovė geležinkelio stotį, tiltus virš Po upės ir miesto ginklų sandėlį. Ėjo metai, karas siautėjo, Pjačenca patyrė iš viso 91 naikinančią oro ataką. 1214 Sąjungininkų lėktuvų numetė bombas ant miesto, žuvo 206 žmonės, buvo sugriauti šimtai namų.

„Karas viską pakeitė. Buvo sunku, labai sunku, – prisimena Armani. – Mano akyse per antskrydį žuvo du draugai. Su savo seserimi Rozana, kuriai tuo metu buvo treji, slėpėmės nuo atakų. Buvome gatvėje, kai virš mūsų praskrido lėktuvas. Mes šokome į griovį. Aš buvau nedidelis ir saugojau savo mažą sesutę.

Tai negalėjo nepaveikti. Ant mūsų nuolat krito bombos.“ Kitas prisiminimas: „Kartą mes gatvėje važinėjomės dviračiais, ir mus pastebėjo keletas žemai skrendančių lėktuvų. Aš nušokau nuo dviračio ir užsidengiau galvą savo žaliu frotinės medžiagos megztiniu. Jei aš jų nematau, tai ir jie negali manęs matyti, mažiau pats sau.“ Jo ankstyvieji prisiminimai persmelkti nuolatinio pavojaus jausmo, bėgimo ir kovos už išlikimą: „Trečią valandą nakties mes, visi namuose buvę vaikai, atsidūrėme slėptuvėje kartu su savo antklodėmis. Kai šokas dėl tokio šurkštus išbudinimo praėjo, buvo visai linksma.“

Giorgio motina, griežtai auginanti ir auklėjanti vaikus, šurpius karo kasdienybės įvykius paversdavo linksmais nuotykiams, tam tikru improvizuotu žaidimu. Rozana prisimena: „Ji tvarkydavosi taip, tarsi ruošdama iškylą trims savo vaikams. Pasi-girdus oro pavojaus sirenai, aš turėdavau paimti šunį, Giorgio turėdavo paimti mane, Sergio padėdavo nešti visus reikalingus daiktus, ir mes visi pasileisdavome į slėptuvę.“

Sergio, vyriausias iš trijų Armani vaikų, buvo gyva, stipri asmenybė, ir jis prisiėmė lyderio vaidmenį. Aukštas ir tvirtas, beprotiškai drąsus, garbanotas, jis buvo tarsi Josephas Cottenas*, ir greičiausiai – mamos numylėtinis. Giorgio buvo šiek tiek drovus, tiesiais plaukais ir šviesiai mėlynomis akimis, kaip jo močiutės iš motinos pusės. Buvo smulkesnis nei brolis ir ramiau elgėsi mokykloje, nors sklendo istorijų, kaip jis pasinaudodavo savo žavėjimusi mokytojais pradinėje ir vidurinėje mokykloje, užkariaudamas jų palankumą tiek, kad tai paveikdavo jo pažymius. Pasakojama, kaip kartą, eidamas pro savo senąją mokyklą Pjačencoje, Ottorino Respighi licėjų, Armani papasakojo

* Amerikiečių teatro ir kino aktorius (čia ir toliau – vertėjos pastabos).

Viršuje: Giorgio su mama ir broliu Sergio per atostogas Ričonėje
Apačioje: Giorgio, Rozana ir Sergio. „Mama mėgo mus rengti vienodai“
Priešais: Giorgio su mama paplūdimyje Ričonėje

